

Advies
T.a.v. de
Minervaplaats 113
6525 JE NIJMEGEN

VERZONDEN 18 NOV. 2022

Zaaknummer : OD.363302
Behandelaar : Afdeling Regulering Leefomgeving
Betreft : Wnb intrekkingverzoek natuurvergunning Tata Steel IJmuiden B.V.
Locatie : Wenckebachstraat 1, Velsen-Noord

Geachte ,

Hierbij ontvangt u van ons het definitief besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland op het door u ingediende verzoek van de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (hierna: MOB) om een (gedeeltelijke) intrekking van de natuurvergunning kenmerk 194307, besluit d.d. 22 augustus 2016 als bedoeld in art. 5.4 van de Wet natuurbescherming (Wnb), verleend aan Tata Steel IJmuiden B.V. (hierna: Tata Steel) te Velsen-Noord, al dan niet in combinatie met het treffen van een passende maatregel als bedoeld in art. 2.4 Wnb.

Wij wijzen uw verzoek deels toe en wijzigen de vergunning van 22 augustus 2016.

In het besluit wordt nader gemotiveerd waarom als zodanig op het verzoek is besloten.

Dit besluit is voorbereid met toepassing van Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. U en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken, gerekend vanaf de dag na de datum waarop dit besluit ter inzage is gelegd, een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR Haarlem.

Het beroepschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welke beschikking het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt het beroepschrift ook digitaal indienen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl.

Het indienen van een beroepschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijld de spoed vereist kunt u tijdens de beroepsprocedure de voorzieningenrechter van de rechtbank vragen een voorlopige voorziening te treffen. Voor de behandeling van dit verzoek en het beroep wordt griffierecht geheven.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via postbus@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezer

Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

Zaaknummer : OD.363302
Behandelaar : Afdeling Regulering Leefomgeving
Betreft : Wnb intrekkingverzoek natuurvergunning Tata Steel IJmuiden B.V.
Locatie : Wenckebachstraat 1, Velsen-Noord

Inhoudsopgave

Het besluit is als volgt opgebouwd:

- A. Onderwerp
- B. Procedurele aspecten
- C. Inhoudelijke beoordeling
- D. Ingediende zienswijzen
- E. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit
- F. Besluit
- G. Kennisgeving

A. Onderwerp

Het verzoek heeft betrekking op de natuurvergunning¹ van Tata Steel aan de Wenckebachstraat 1 te Velsen-Noord.

Namens uw client MOB heeft u het volgende verzocht:

- op grond van de artikelen 2.4 en 5.4 van de Wnb wordt primair verzocht om de Nb-wet vergunning in te trekken;
- op grond van de artikelen 2.4 en 5.4 van de Wnb wordt subsidiair verzocht om de Nb-wet vergunning gedeeltelijk in te trekken en de latente ruimte weg te nemen.

U stelt dat passende maatregelen noodzakelijk zijn om verslechtering van de natuurwaarden van in de omgeving gelegen Natura 2000-gebieden te voorkomen. Nu ecologische herstelmaatregelen niet afdoende zijn, resteren volgens u geen andere maatregelen dan het intrekken van vergunningen. In dat kader verzoekt u ons de natuurvergunning van Tata Steel geheel of gedeeltelijk in te trekken en/of de productiecapaciteit te verlagen tot 7,6 miljoen ton staal per jaar en de toegestane jaarvracht voor NOx te verlagen tot 6.919 ton. Daarmee is gecorrigeerd voor de hogere emissie van NH3, en wordt de latente ruimte volgens u uit de vergunning weggenomen.

Daarnaast verzoekt u tevens om (gedeeltelijke) intrekking van de natuurvergunning op grond van artikel 5.4, eerste lid, onder a (strijd met vergunningvoorschrift), onder b (onjuiste of onvolledige gegevens), onder c (strijd met wettelijk voorschrift) en onder d (gewijzigde omstandigheid) van de Wnb.

Wij reageren inhoudelijk op uw verzoek onder onderdeel C.

B. Procedurele aspecten

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Uw aanvraag wordt behandeld met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Wij hebben het intrekkingverzoek op 11 januari 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk OD.363302. Wij hebben u hiervan op 27 januari 2022 per e-mail een ontvangstbevestiging gestuurd. Op 2 februari 2022 heeft u ons per mail een reactie gestuurd op de ontvangstbevestiging.

Op 2 maart 2022 hebben wij u per brief geïnformeerd over de termijn van de te volgen procedure.

¹ Natuurbeschermingswet 1998, Kenmerk 194307, besluit d.d. 22 augustus 2016

Op 15 maart 2022 hebben wij per brief Tata Steel gevraagd om een reactie op uw intrekkingsverzoek, met daarin een aantal gerichte informatieve vragen. Op 12 april 2022 hebben wij per mail van Tata Steel antwoord ontvangen op de door ons gestelde vragen.

Op 17 mei heeft Tata Steel tijdens een digitaal overleg gegevens gepresenteerd over de emissies vanuit mobiele bronnen op het terrein van de inrichting van Tata Steel in Velsen-Noord (zie tabel in bijlage 4).

De afhandeling van uw intrekkingsverzoek hebben wij in samenhang beschouwd met het actualiseringsverzoek dat u bij ons heeft ingediend m.b.t. de Omgevingsvergunning Milieu voor Tata Steel.

C. Inhoudelijke beoordeling

1. Algemeen

Tata Steel is in 1918 opgericht en sindsdien gevestigd op de huidige locatie. De Natura 2000-gebieden waar Tata Steel effect op heeft zijn pas veel later, veelal in 2000 en 2004 aangewezen als beschermde natuurgebieden. In dit geval is sprake van bestaand gebruik. Dat gebruik is vastgelegd in de natuurvergunning van 22 augustus 2016 op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet).

De natuurvergunning van 22 augustus 2016 ziet op de gehele inrichting van Tata Steel in IJmuiden met een maximale productiecapaciteit van 8 miljoen ton staal/jaar met de bijbehorende emissiebronnen plus emissies en tevens het onttrekken van 14,5 miljoen kuub grondwater. In tabel 3 van de natuurvergunning zijn de volgende emissieplafonds voor stikstofoxiden (NOx) en Ammoniak (NH₃) opgenomen:

Omschrijving bron	Emissieplafond (kg/jaar) van:	
	Stikstofoxiden (NOx)	Ammoniak (NH ₃)
Mobiele bronnen	743.882	243
CV-ketels	13.756	0
Stationaire bronnen	7.400.000	28.270
Totaal	8.157.638	28.513

2. Geen strijd met wettelijk voorschrift (5.4, eerste lid, onder c Wnb)

Conform vaste jurisprudentie² van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) is destijds beoordeeld of de inrichting of de wijziging of uitbreiding daarvan niet leidt tot een verhoging van effecten ten opzichte van de vergunde situatie op de relevante referentiedata. De referentiesituatie wordt ontleend aan de toestemming die gold op de referentiedatum. Op basis van de toenmalige Natuurbeschermingswet 1998 gold 31 maart 2010 als datum voor bestaand gebruik³. Er is vastgesteld dat Tata Steel op 31 maart 2010 in bedrijf was en als zodanig bestaand gebruik was als bedoeld in de Natuurbeschermingswet 1998. In het kader van vergunningverlening werd echter vooral getoetst of voor dat gebruik op de Europese referentiedatum⁴ een toestemming gold. Ook gold de vergunde situatie met de laagst toegestane emissie in de periode vanaf de referentiedatum als uitgangspunt⁵. Van een vergunde situatie met een lagere emissie na de toestemming die gold op de referentiedatum was bij Tata Steel echter geen sprake.

In de natuurvergunningaanvraag zijn destijds de volgende Natura 2000-gebieden genoemd: 'Noordhollands Duinreservaat', 'Kennemerland-Zuid', 'Eilandspolder', 'Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske', 'Polder Westzaan', 'Polder Zeevang', 'Wormer- en Jisperveld en

² ABRvS 31 maart 2010, zaaknummer 200903784/1/R2. ABRvS 1 december 2010, 200905542/1 en 200906747/1, ABRvS 7 september 2011, 201003301/1, ABRvS, 19 februari 2014, 201305070/1/R2

³ Artikel 1 onder m Natuurbeschermingswet 1998: bestaand gebruik: gebruik dat op 31 maart 2010 bekend is, of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn bij het bevoegd gezag

⁴ De Europese referentiedatum wordt bepaald door de plaatsing van een gebied op de lijst van communautair belang in het kader van de Europese Habitatrichtlijn (Habitatrichtlijngebieden) of door de aanwijzing als speciale beschermingszone op grond van de EG-richtlijn inzake het behoud van de vogelstand (Vogelrichtlijngebieden),

⁵ O.a. ABRvS 27 november 2013, 20121041/1, ABRvS 27 november 2013, 201303834/1 en ABRvS 27 november 2013, 201303938/1

Kalverpolder'. Ook is het beschermd natuurmonument 'Ham en Crommenije' genoemd, maar die status is komen te vervallen met de inwerkingtreding van de Wnb op 1 januari 2017. De in de natuurvergunning gehanteerde referentiedatum is overigens niet 31 maart 2010, zoals wordt aangehaald in het verzoek, maar 24 maart 2000 en 7 december 2004. De gebieden binnen Noord-Holland met referentiedatum 10 juni 1994, zoals Zwanenwater, Waddenzee en Naardermeer, vallen namelijk buiten de maximale rekenafstand van 25 km van het rekenmodel AERIUS Calculator vanaf de emissiebronnen van Tata Steel.

Uit de 'Natuurtoets Tata Steel, Toetsing van de effecten van de milieuvergunde activiteiten van Tata Steel aan de Natuurbeschermingswet 1998', van 12 juni 2015 blijkt dat het bestaand gebruik van Tata Steel past binnen de op de referentiedata vergunde emissieruimte. Uit jurisprudentie blijkt dat in dat geval géén passende beoordeling is vereist⁶.

Wij stellen vast dat de vergunning voor Tata Steel in 2016 op juiste gronden is verleend en dat er geen sprake is van strijd met wettelijke voorschriften die zou moeten leiden tot intrekking van de hele natuurvergunning.

3. Niet in strijd gehandeld met vergunningvoorschrift (artikel 5.4, eerste lid, onder a Wnb)

In het intrekkingverzoek wordt een incident in de tweede helft van februari 2021 aangehaald. Bij dit incident is onbedoeld kolengruis uit een opslaglocatie van Tata Steel in het omliggende gebied verwaaid.

Naar aanleiding van de berichtgeving destijds over dit incident is een controle uitgevoerd door een toezichthouder van de ODNHN. Er is geconstateerd dat het getroffen gebied buiten Natura 2000-gebied ligt en geen kolengruis in het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat of Kennemerland Zuid terecht is gekomen. Er is dus geen sprake van een overtreding in het kader van de Wnb. Voor de volledigheid merken wij op dat Tata Steel wel op dit incident is aangesproken door de toezichthouder van de ODNZKG op basis van milieuwetgeving.

4. Geen gewijzigde omstandigheden (artikel 5.4, eerste lid, onder d Wnb)

In het verzoek wordt gesteld dat de activiteiten van Tata Steel ook ten tijde van vergunningverlening al leidden tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden met verzuring en vermesting tot gevolg. Door cumulatie van stikstof in de bodem zou dat negatieve effect alleen maar groter zijn geworden, hetgeen volgens de MOB een veranderde omstandigheid is als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid sub d Wnb.

Wij hebben vastgesteld dat de natuurvergunning voor Tata Steel is gebaseerd op bestaand gebruik en binnen de vergunde emissies op de referentiedatum past. In dat kader is een passende beoordeling niet nodig en is ook een cumulatietoets niet aan de orde. Uit de tabel in bijlage 1 blijkt dat de emissieplafonds uit de natuurvergunning sinds 2016 niet zijn overschreden. Er is dan ook geen sprake van een toename van stikstofdepositie vanuit Tata Steel waarvoor een vergunningplicht en in dat kader eventueel een cumulatietoets zou gelden.

Cumulatie van stikstof kan in dit geval dan ook geen omstandigheid vormen om de natuurvergunning voor Tata Steel geheel in te trekken.

Daarnaast wordt in het verzoek gesteld dat op basis van artikel 5.4, eerste lid, onder d van de Wnb ook gedeeltelijke intrekking aan de orde zou zijn. MOB wijst er in dit verband op dat ook gedeeltelijke intrekking het risico op aantasting van de natuurlijke waarden van eerdergenoemde Natura 2000-gebieden verkleint, zij het in mindere mate. Ook wijst MOB erop dat intrekken van de latente emissieruimte in het bijzonder van belang is omdat anders de mogelijkheid bestaat dat via extern salderen of leasen een grote toename plaatsvindt van de feitelijke depositie op eerdergenoemde Natura 2000-gebieden.

Wij zijn het eens met de MOB dat de grote en langdurige overschrijding van de kritische depositiewaarde in het nabij Tata Steel gelegen Natura 2000-gebied 'Noordhollands Duinreservaat' en het feit dat Tata Steel een piekbelaster is op dit Natura 2000-gebied, aanleiding is om te onderzoeken of als passende maatregel de emissie van NO_x en NH₃ vanuit de inrichting van Tata Steel kan worden beperkt. Dat lichten wij in dit besluit verder toe in paragraaf 5 en 7. Die beperking zou uiteraard ook positieve gevolgen hebben voor de overige betrokken Natura 2000-gebieden. De grondslag voor het treffen van deze passende maatregel lezen wij echter niet in artikel 5.4, eerste lid, onder d van de Wnb, maar in artikel 5.4, tweede lid van de Wnb. Er is

⁶ o.a. AbRvS 21 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY3744. Zie in dit verband ook [REDACTED], Gebiedsbescherming in de Wet natuurbescherming, Zutphen 2016, blz. 266-268.

namelijk geen sprake van gewijzigde omstandigheden in de zin van het eerste lid: Tata Steel opereert binnen de bestaande rechten, waardoor het destijds aangevraagde project ook nu nog vergunbaar zou zijn. Daarom wijzen wij het verzoek om gedeeltelijke intrekking op basis van artikel 5.4, eerste lid, onder d van de Wnb af.

5. Intrekking op grond van artikel 5.4, tweede lid Wnb/aanschrijving op grond van artikel 2.4, eerste lid, onder d Wnb

In artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb is bepaald dat een natuurvergunning wordt ingetrokken of gewijzigd indien dat nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrictlijn. In deze bepaling ligt naar het oordeel van de Afdeling van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:71) besloten dat een grond voor intrekking of wijziging van een natuurvergunning aanwezig is als een verslechtering of significante verstoring van natuurwaarden in een Natura 2000-gebied dreigt en de activiteit waarvoor de natuurvergunning is verleend negatieve effecten heeft op die natuurwaarden.

Als deze grond zich voordoet dan staat vast dat ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrictlijn, passende maatregelen getroffen moeten worden om verslechtering of significante verstoring van natuurwaarden te voorkomen. Daarmee staat echter nog niet vast dat de natuurvergunning als passende maatregel moet worden ingetrokken of gewijzigd. Het bevoegd gezag heeft immers beoordelingsruimte bij de keuze van de te treffen nodige passende maatregelen, hetgeen betekent dat beoordeeld moet worden of de intrekking of wijziging van de natuurvergunning als passende maatregel wordt ingezet, dan wel dat andere passende maatregelen (zullen) worden getroffen. Alleen als de intrekking of wijziging van de natuurvergunning de enige te treffen passende maatregel is, dan moet de vergunning worden ingetrokken of gewijzigd.

Kiest het bevoegd gezag niet voor de intrekking of wijziging van de natuurvergunning dan moet in het besluit tot afwijzing van een verzoek daartoe inzichtelijk worden gemaakt op welke wijze invulling is gegeven aan de beoordelingsruimte bij de keuze van de te treffen passende maatregelen. Het bevoegd gezag kan dat naar het oordeel van de Afdeling doen door uit te leggen welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd en wanneer verwacht wordt dat deze effectief zijn. Als er een pakket van maatregelen of een programma in uitvoering is dat gericht is op de daling van stikstofdepositie dan kan daarnaar worden verwezen.

Als sprake is van een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt op (zwaar) overbelaste natuurwaarden die onder druk staan en dreigen te verslechteren dan geeft de Afdeling aan dat de intrekking of wijziging van natuurvergunningen voor activiteiten die bijdragen aan die verslechtering een passende maatregel is, maar dat het in de regel niet de enige mogelijke passende maatregel zal zijn ter beperking van de stikstofdepositie. Het bevoegd gezag dient inzichtelijk te maken met welke maatregelen uitvoering wordt of zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn. Als er een pakket van maatregelen of een programma in uitvoering is dat gericht is op de daling van stikstofdepositie en dat zo nodig vergezeld gaat van monitoring van de uitvoering en effecten en dat voorziet in bijsturing of aanvulling indien nodig, dan kan daarnaar worden verwezen.

In onze brief aan Provinciale Staten van 28 januari 2021⁷ hebben wij onszelf ten doel gesteld de landelijke doelstelling per Noord-Hollands Natura 2000 gebied te behalen. Dat betekent dat we per stikstofgevoelig Noord-Hollands Natura 2000 gebied steeds meer hectares onder de KDW brengen. Hierbij is ons uitgangspunt dat per Natura 2000 gebied, elke sector minimaal evenredig aan haar huidige bijdrage aan de stikstofdepositie een bijdrage levert aan de reductie. Aan de reductiemogelijkheden van Tata Steel wordt in onderdeel 6 van dit ontwerpbesluit aandacht besteed.

Inmiddels is het behalen van stikstofreductie (ook) vastgelegd in artikel 1.12a van de Wnb. Er zijn drie resultaatsverplichtingen voor stikstofreductie opgenomen: in 2025 moet minimaal 40% van het areaal van de stikstofgevoelige natuur in beschermde Natura 2000-gebieden een gezond stikstofniveau hebben; in 2030 minimaal de helft en in 2035 minimaal 74%. Op 10 juni 2022 heeft

⁷ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Documenten/PS_brief_stikstofkoers_2021_2022

de Minister voor Natuur en Stikstof de nadere uitwerking hiervoor aan de Tweede Kamer gezonden⁸.

Aan de resultaatsverplichtingen liggen, onder meer, bronmaatregelen ten grondslag die worden ingevuld met de structurele aanpak van het Rijk. Zoals is te lezen in de brief van de minister van 24 april 2020 aan de Tweede Kamer⁹ moet in 2030 meer dan de helft van de hectares met stikstofgevoelige natuur onder de KDW worden gebracht en moet ook op andere gebieden een reductie moet worden gerealiseerd. De bronmaatregelen die nu worden genomen, zijn doorgerekend door PBL en RIVM. Het huidige pakket bronmaatregelen is verdeeld over sectoren, kosteneffectief, heeft effect op regio's waar knelpunten zijn en wordt in samenhang met het Klimaatakkoord genomen. Het kabinet heeft daarnaast, in het licht van de coronacrisis, scherp gekeken naar de omvang, timing en financiering van deze maatregelen, aldus de Minister.

De wet geeft de opdracht voor een programma van maatregelen om die reductie te bereiken en de natuur te herstellen, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering. Ook regelt de wet de tussentijdse monitoring en zo nodig bijsturing. Het ontwerpprogramma is op 25 mei 2022 ter inzage gelegd.¹⁰ Deze maatregelen zorgen voor een stikstofdepositiereductie binnen de bandbreedte van 103-180 mol/ha/jaar in 2030. Met het Programma stikstofreductie en natuurverbetering kan de resultaatsverplichting van 50% in 2030 worden behaald. Mocht blijken dat de maatregelen onvoldoende zijn, dan zullen zij op grond van de Wnb moeten worden aangescherpt. Op deze manier is verzekerd dat aan de resultaatsverplichtingen zal worden voldaan. Momenteel wordt voor elk Noord-Hollands Natura 2000-gebied een gebiedsplan opgesteld, waarin de maatregelen uit het programma gebiedsgericht zijn uitgewerkt. De gebiedsplannen moeten uiterlijk op 1 juli 2023 zijn vastgesteld.

Verlaging van de stikstofdepositie is weliswaar op grond van de Wnb een zelfstandige verplichting geworden, maar het is geen verplichting die rechtstreeks uit de Habitatrichtlijn kan worden afgeleid. Die richtlijn verplicht tot het bereiken van een gunstige staat van instandhouding en tot het voorkomen van (dreigende) verslechtering. Verlaging van de stikstofdepositie kan een middel zijn, maar is vanuit de richtlijn geen doel op zich. Bij de vraag naar de toereikendheid van voldoende (andere) passende maatregelen moet dan ook centraal staan welke (andere) passende maatregelen worden getroffen om een (dreigende) verslechtering te voorkomen: dat kunnen dus ook maatregelen zijn die niet noodzakelijkerwijs leiden tot een daling van de stikstofdepositie, zoals hydrologische maatregelen. Om dit te bereiken werkt de Provincie Noord-Holland hard aan een gebiedsaanpak¹¹ met stikstof effectgerichte herstelmaatregelen, zie paragraaf 5 hieronder. Daarnaast heeft de provincie een provincie brede aanpak. Nadere toelichting treft u aan in de als bijlage 7 aan dit besluit gehechte Toelichting op de stikstofaanpak Noord-Holland.

Tot slot achten wij het gewicht van het belang aan de kant van de vergunninghouder bij het behoud van de onherroepelijke vergunning dermate zwaarwegend dat wij het intrekken van de hele vergunning als onevenredig beschouwen. Daarbij weegt ook mee dat het economisch belang van Tata Steel voor IJmond en omgeving groot is. Bij Tata Steel Nederland werken 11.000 mensen, van wie 9.000 in IJmuiden. Dat is nog zonder het aantal mensen (circa 20.000) dat via toeleveranciers profiteert van de staalfabriek. Het intrekken van de hele vergunning zou bovendien leiden tot een schadevergoedingsplicht waaraan de provincie Noord-Holland financieel geen invulling kan en wil geven. Het heeft de voorkeur financiële middelen op een andere meer efficiënte wijze ter ondersteuning van de natuur in te zetten. Ook los van de financiële aspecten krijgen andere maatregelen die zullen leiden tot de noodzakelijke stikstofreductie de voorkeur. Wij lichten dat hieronder toe.

5. Stikstof effectgerichte maatregelen per gebied

Algemeen

In de diverse Natura 2000-gebieden zijn en worden verschillende maatregelen getroffen. Voor elk Natura 2000-gebied is, of wordt een beheerplan opgesteld waarin instandhoudingsdoelstellingen worden beschreven en welke maatregelen nodig zijn om de natuurdoelen voor dat gebied te halen. Een deel van de maatregelen wordt doorlopend uitgevoerd. Daarnaast zijn reeds diverse

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/06/10/startnotitie-nationaal-programma-landelijk-gebied>

⁹ Kamerbrief over voortgang stikstofproblematiek: structurele aanpak, 24 april 2020, kenmerk BPZ/20120075

¹⁰ <https://www.aanpakstikstof.nl/documenten/publicaties/2022/05/25/ontwerpprogramma-stikstofreductie-en-natuurverbetering>

¹¹ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Aanpak_per_gebied

maatregelen uitgevoerd in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Met het vervallen van het PAS na de uitspraak van de Afdeling in mei 2019, hebben de gebiedsanalyses behorend bij het PAS hun waarde niet verloren en is de uitvoering van de maatregelen daarom ook niet gestaakt. Deze maatregelen zijn conform de gebiedsanalyses en de afspraken met de Terreinbeherende Organisaties (TBO) gewoon uitgevoerd.

Wij gebruiken het rapport 'Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats' (<https://www.natura2000.nl/meer-informatie/herstelstrategieen>) voor het bepalen van herstelmaatregelen die in een gebied genomen kunnen worden om de negatieve effecten van stikstof te verminderen of teniet te doen. Zo maken wij gebruik van de best beschikbare kennis over de invloed van stikstof op natuur en de effectiviteit van natuurherstelmaatregelen. Vervolgens doen wij in de gebieden vooronderzoek vooraf aan het toepassen van herstelmaatregelen. De diverse TBO's voeren de maatregelen in de gebieden uit. Hiervoor wordt 100% subsidie¹² verstrekt. De TBO's dienen jaarlijks een rapportage in over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen. Ook vindt er jaarlijks een veldbezoek plaats in de gebieden vanuit het Programma Natuurherstel.

Hieronder wordt per gebied inzichtelijk gemaakt welke maatregelen zijn getroffen. Ook wordt indicatief aangegeven welke maatregelen nog gepland staan of mogelijk nog in de planning worden opgenomen. Er zullen zeker eenmalige en cyclische maatregelen genomen worden, maar de maatregelen naar de toekomst worden nog als indicatief aangeduid. De financiering vindt grotendeels plaats via subsidiëring. De subsidieregeling Natuurherstelmaatregelen 2022 staat momenteel nog open. TBO's schrijven zich in en een aantal maatregelen kunnen nog enigszins wijzigen. Ook inzichten tijdens uitvoering kunnen vervolgens nog leiden tot wijzigingen hoe een maatregel daadwerkelijk uitgevoerd zal worden.

Beschrijving maatregelen per gebied

Noordhollands Duinreservaat

Voor het Natura 2000-gebied '**Noordhollands Duinreservaat**' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Aanvullend maaibeheer	23,6
Baggeren	5,0
Dynamiseren duin	23,3
Inrichting overig	18,3
Ontbossen en omvormen bos	30,0
Plaggen, chopperen of afgraven	48,8
Uitbreiding/intensivering begrazing	226,5
Verwijderen struweel of opslag (soms inclusief exoten)	94,8

* Dit Natura 2000-gebied is 5242 ha groot, waarvan op 1674 ha de kritische depositiewaarde is overschreden (Bron: AERIUS Monitor gegevens over 2019)

Per habitattypen zijn de volgende maatregelen in het Noordhollands Duinreservaat getroffen:

- H2120 (Witte duinen): Remobiliseren/dynamiseren van het duin.
- H2130 (Grijze duinen): Naald- en loofbossen verwijderen en/of omvormen van bos.
- H2130A (Grijze duinen kalkrijk): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven, aanleg stuifkuilen en onderzoek naar mogelijke locaties voor grootschalige verstuiwingen. De cyclische maatregelen bestaan uit het maaien van verruigde graslanden, intensieve onthouting en intensieve exotenbestrijding.
- H2130B (Grijze duinen kalkarm): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven, aanleg stuifkuilen ten behoeve van het dynamiseren van het duin en onderzoek naar mogelijke locaties voor grootschalige verstuiwingen. De cyclische maatregelen bestaan uit intensieve onthouting en exotenbestrijding. Ook wordt de begrazing uitgebreid.

¹² [https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten en Diensten/Producten op alfabet/N/Natuurherstelmaatregelen 2022 subsidie](https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten%20en%20Diensten/Producten%20op%20alfabet/N/Natuurherstelmaatregelen%202022%20subsidie)
[https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten en Diensten/Producten op alfabet/P/Programma natuur Noord Holland subsidie#:~:text=De%20provincie%20geeft%20subsidie%20voor%20natuurherstelmaatregelen.&text=100%25%20van%20de%20noodzakelijke%20kosten.&text=Voor%20deze%20regeling%20is%20in,%2D%20\(het%20subsidieplafond\)%20beschikbaar](https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten%20en%20Diensten/Producten%20op%20alfabet/P/Programma%20natuur%20Noord%20Holland%20subsidie#:~:text=De%20provincie%20geeft%20subsidie%20voor%20natuurherstelmaatregelen.&text=100%25%20van%20de%20noodzakelijke%20kosten.&text=Voor%20deze%20regeling%20is%20in,%2D%20(het%20subsidieplafond)%20beschikbaar)

- H2130C (Grijze duinen heischraal): De cyclische maatregelen die getroffen worden bestaan uit het maaien van verruigde graslanden als aanvullend maaibeheer en intensieve onthouting en intensieve exotenbestrijding door struweel en opslag te verwijderen.
- H2140A (Duinheiden met kraaihei (vochtig)) en H240B (Duinheiden met kraaihei (droog)): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven. Als cyclische maatregel wordt intensief onthout en vindt intensieve exotenbestrijding door struweel en opslag te verwijderen plaats.
- H2150 (Duinheiden met struikhei): Plaggen, chopperen en afgraven. De begrazing vindt doorlopend plaats en wordt uitgebreid en geïntensiveerd.
- H2180A (Duinbossen (droog)): Eenmalige aanleg van struweelzoom. Intensievere onthouting en exotenbestrijding vindt plaats door middel van verwijderen struweel en opslag als cyclische maatregel.
- H2180C (Duinbossen (binnenduinrand)): De jaarlijkse begrazing wordt uitgebreid. Intensievere onthouting en exotenbestrijding vindt plaats door middel van verwijderen struweel en opslag als cyclische maatregel.
- H2190A (Vochtige duinvalleien (open water)): De duinmeren worden gebaggerd.
- H2190C (Vochtige duinvalleien (ontkalkt)): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven. Als aanvullende maatregel worden struweel, opslag en exoten verwijderd.
- H6410 (Blauwgraslanden): Als cyclische maatregel worden verruigde graslanden gemaaid.

Er wordt ook voorzien in toekomstige maatregelen. Voor het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit:

- Omvormen naaldbos tot open duin inclusief plaggen/chopperen, onthouten, stuifkuilen en kerven in de zeereep aanleggen, exotenbestrijding vlakdekkend, exotenbestrijding haarden en exotenbestrijding nabeheer, nabeheer stuifkuilen en kerven, maaien van droge graslanden, natte valleien en verruigd grasland en schapenbegrazing.
- Vanuit het Programma Natuur wordt ingezet op versnelling van de kansen voor de binnenduinrand en als inrichtingsmaatregel op bos/omvorming bij Bergen.

Kennemerland-Zuid

Voor het Natura 2000-gebied 'Kennemerland-Zuid' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Aanvullend maaibeheer	8,7
Dynamiseren duin	60,1
Exotenbestrijding	107,6
Maatregel ten behoeve van hydrologie of waterkwaliteit	4,8
Plaggen, chopperen of afgraven	56,0
Spragelen	3,0
Uitbreiding/intensivering begrazing	360,0
Verwijderen struweel of opslag (soms inclusief exoten)	106,2

* Dit Natura 2000-gebied is 8171 ha groot, waarvan op 1877 ha de kritische depositiewaarde is overschreden (Bron: AERIUS Monitor gegevens over 2019)

Per habitattypen zijn de volgende maatregelen in Kennemerland-Zuid getroffen:

- H2120 (Witte duinen): Tegengaan vergrassing (eenmalig plaggen, chopperen en afgraven zeereep), verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten waaronder duindoorn door verwijderen van struweel en opslag.
- H2130A (Grijze duinen kalkrijk): Eenmalige maatregelen zijn aanleg stuifkuilen ten behoeve van dynamiseren van het duin en plaggen, chopperen en afgraven om vergrassing van het buitenduin tegen te gaan. De cyclische maatregelen bestaan uit drukkgrazing, verwijderen exoten in het buitenduin en verwijderen van duindoorn in het buitenduin door verwijdering van struweel en opslag.
- H2130B (Grijze duinen kalkarm): Eenmalige maatregelen zijn aanleg stuifkuilen ten behoeve van dynamiseren van het duin en plaggen, chopperen en afgraven om vergrassing van het middenduin tegen te gaan. De cyclische maatregelen bestaan uit uitbreiding en intensivering van de drukkgrazing en verwijderen van exoten in het middenduin.
- H2160 (Duindoornstruwelen): Verwijderen van bosontwikkeling en exoten in het middenduin.
- H2180A (Duinbossen droog): De cyclische maatregelen zien op exotenbestrijding. Het verwijderen van exoten heeft ook een gunstig effect voor H2180B en H2180C. Daarnaast

wordt de drukbegrazing voor deze 3 habitattypen geïntensiveerd. Ook wordt onderzoek uitgevoerd om tot een plan te komen voor het voorkomen van invasieve exoten van buiten de Natura 2000 terreinen.

- H2190 (Vochtige duinvalleien): Er vindt maaibeheer plaats en verondieping van de plassen. Dit laatste betreft een hydrologische maatregel en waterkwaliteitsverbetering. Als cyclische maatregel wordt exotenbestrijding uitgevoerd.

Er wordt ook voorzien in toekomstige maatregelen. Voor het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit:

- Drukbegrazing (met schapen), verwijderen exoten inclusief nabeheer (Amerikaanse Vogelkers, Cotoneaster (dwergmispel), Mahonia, Guldenroede), nabeheer gerealiseerde stuifkuilen, onthouten, plaggen, maaien natte en droge graslanden, herstelbeheer Woestduin, extra maaibeheer Kennemerstrand, Naaldbos omvormen tot open duin inclusief plaggen, chopperen rondom dennenbossen, verwijderen watercrassula Oosterplas;
- Vanuit het Programma Natuur wordt ingezet op de hydrologische verbetering van Middenduin Kennemerland, bos/omvorming inrichting Kennemerduinen en Kraansvlak, versnelling kansen binnenduinrand eventueel met grondaankoop en revitalisering van het bos Leyduin vanuit de bossenstrategie.

Eilandspolder

Voor het Natura 2000-gebied '**Eilandspolder**' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Aanvullend maaibeheer	0,2
Plaggen, chopperen of afgraven	0,6
Verwijderen struweel of opslag (soms inclusief exoten)	0,2

* Dit Natura 2000-gebied is 1397 ha groot, waarvan op minder dan 1 ha de kritische depositiewaarde is overschreden (Bron: AERIUS Monitor gegevens over 2019)

In Eilandspolder gaat het om habitatype H7140B (Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)). Voor dit habitatype worden de volgende maatregelen getroffen: Herfstmaaien vindt doorlopend plaats. Aanvullend wordt geplagd tot 0,75 meter en tot 0,1 meter (veenmos trekken). Er wordt struweel en opslag verwijderd.

Er wordt ook voorzien in toekomstige maatregelen. Voor het Natura 2000 gebied Eilandspolder bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit: oeverbescherming ter bescherming van het habitat en herfstmaaien.

In de evaluatie van het beheerplan van Eilandspolder 2016-2022 (https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Natura_2000_beheerplannen/Beheerplannen/Evaluatie_Natura_2000_beheerplan_Eilandspolder.org) opgesteld door Sweco wordt voor het habitatype H7140B geconcludeerd dat er ruimschoots voldaan is aan de behoudsdoelstelling voor het habitatype en dat dit samenhangt met o.a. hierboven genoemde uitgevoerde maatregelen. Voor de lange termijn staat de kwaliteit van dit habitatype wel onder druk vanwege de slechte waterkwaliteit en de hoge stikstofdepositie.

IJperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske

Voor het Natura 2000-gebied '**IJperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske**' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Aanvullend maaibeheer	43,0
Baggeren	2,0
Maatregel ten behoeve van hydrologie of waterkwaliteit	127,0
Inrichting overig	1,0
Petgat graven	5,5
Plaggen, chopperen of afgraven	12,4
Verwijderen struweel of opslag (soms inclusief exoten)	13,6

* Dit Natura 2000-gebied is 2553 ha groot, waarvan op 53 ha de kritische depositiewaarde is overschreden (Bron: AERIUS Monitor gegevens over 2019)

Per habitatype zijn de volgende maatregelen in Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske getroffen:

- H4010B (Vochtige heide): Extra maaien aangrenzend aan Overgangs- en trilvenen wordt doorlopend uitgevoerd. Evenals het verwijderen van struweel en opslag inclusief cranberry.
- H7140B (Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)): Herfstmaaien vindt doorlopend plaats evenals het verwijderen van struweel en opslag. Als eenmalige maatregelen worden uitgevoerd: hydrologische isolatie ten behoeve van de waterkwaliteit en hydrologie, petgat graven, ondiep plaggen en diep plaggen en baggeren.

Er wordt ook voorzien in toekomstige maatregelen. Voor het Natura 2000 gebied Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit: Nabeheer plaglocaties, herfstmaaien, hydrologische isolatie, extra maaien aangrenzend aan veenmosrietland, verwijderen opslag, oeverbescherming, ondiep plaggen, baggeren, nabeheer cranberryveld, opslag verwijderen ten behoeve van moerasvogels in het Twiske en hydrologische maatregelen in Varkensland.

In de evaluatie van het beheerplan van Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske 2016-2022 (https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Natura_2000_beheerplannen/Beheerplannen/Evaluatie_N2000_beheerplan_IVOT.org) opgesteld door Sweco wordt voor het habitatype H4010B geconcludeerd dat de uitgevoerde maatregelen waarschijnlijk op korte termijn leiden tot verbetering van de kwaliteit en mogelijk ook tot uitbreiding van het oppervlak H4010B. Voortzetting van deze maatregelen in de tweede beheerplanperiode is noodzakelijk. Voor H7140B rapporteert Sweco dat de uitgevoerde maatregelen waarschijnlijk op korte termijn tot verbetering van de kwaliteit en mogelijk ook tot uitbreiding van het oppervlak H7140B leiden. Voortzetting van de beheermaatregelen en de uitvoering van effectgerichte maatregelen in de tweede beheerplanperiode is noodzakelijk.

Polder Westzaan

Voor het Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Aanvullend maaibeheer	8,8
Baggeren	5,6
Maatregel ten behoeve van hydrologie of waterkwaliteit	34,0
Petgat graven	1,8
Plaggen, chopperen of afgraven	6,4
Verwijderen struweel of opslag (soms inclusief exoten)	6,2

* Dit Natura 2000-gebied is 1057 ha groot, waarvan op circa 14 ha de kritische depositiewaarde is overschreden (Bron: AERIUS Monitor gegevens over 2019)

In Polder Westzaan gaat het om habitatype H7140B (Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)). Voor dit habitatype worden de volgende maatregelen getroffen: Herfstmaaien en het verwijderen van opslag vindt jaarlijks plaats. Daarnaast worden de volgende maatregelen eenmalig uitgevoerd: baggeren, hydrologische isolatie, petgat graven, plaggen 0,5, 0,1 en 0,75 m diep, boomstobben verwijderen.

Er wordt ook voorzien in toekomstige maatregelen. Voor het Natura 2000 gebied Polder Westzaan bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit: herfstmaaien, oeverbescherming, ondiep plaggen en opslag verwijderen. Vanuit het Programma Natuur worden hydrologische maatregelen voorzien en worden de mogelijkheden voor meer structurele maatregelen voor het systeemherstel onderzocht.

In de evaluatie van het beheerplan van Westzaan 2016-2022 (https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Natura_2000_beheerplannen/Beheerplannen/NL21_648800269_9989_Polder_Westzaan.org) opgesteld door Sweco wordt voor het habitatype H7140B geconcludeerd dat de recente uitvoering van maatregelen naar verwachting leidt tot kwaliteitsverbetering en mogelijk ook tot een toename van het oppervlak veenmosrietland.

Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder

Voor het Natura 2000-gebied '**Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder**' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Aanvullend maaibeheer	7,2
Exotenbestrijding	0,7
Extra beheer divers	1,0
Inrichting overig	3,0
Petgat graven	2,0
Plaggen, chopperen of afgraven	4,5
Verwijderen struweel of opslag (soms inclusief exoten)	13,5

* Dit Natura 2000-gebied is 1839 ha groot, waarvan op 15 ha de kritische depositiewaarde is overschreden (Bron: AERIUS Monitor gegevens over 2019)

In Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder gaat het om H7140B (Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)). De volgende maatregelen zijn getroffen: Het verwijderen van struweel en opslag inclusief cranberry wordt jaarlijks uitgevoerd. Het uitgraven van petgaten en het plaggen op 0,1 meter, 0,75 meter, 0,5 en 0,2 meter diep is eenmalig uitgevoerd. In verbost veenmosrietland is berkenopslag verwijderd.

Er wordt ook voorzien in toekomstige maatregelen. Voor het Natura 2000 gebied Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit: Opslag verwijderen uit moerasheide, ondiep plaggen moerasheide (noorden van Varenland), bescherming oevers uitgevoerde LIFE maatregelen, stobben verwijderen, herfstmaaïen, aanleg watergang met dammen en duiker, nabeheer Amerikaanse Vogelkers, optimaliseren roerdompbiotopen en boomopslag verwijderen (els, wilg).

In de evaluatie van het beheerplan van Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder 2016-2022

(https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Natura_2000_beheerplannen/Beheerplannen/Evaluatie_Natura_20000_beheerplan_Wormer_en_Jisperveld_en_Kalverpolder.org)

opgesteld door Sweco wordt geconcludeerd dat veel maatregelen uit het beheerplan helemaal of deels uitgevoerd zijn of worden uitgevoerd. De effectiviteit van de uitgevoerde maatregelen is nog niet compleet in beeld, maar van maatregelen als plaggen, het verwijderen cranberry en het creëren van leefgebied voor roerdomp is duidelijk dat ze een positief effect hebben.

Schoorlse Duinen

Afgelopen jaren zijn in Schoorl kapmaatregelen uitgevoerd op 7,6 hectare monotoon naaldbos. Ten behoeve van habitattypen H2140A (Duinheiden met kraaihei (vochtig)), H2140B (Duinheiden met kraaihei (droog)) en H2150 (Duinheiden met struikhei) is er gechopperd. Eind 2016 is er geplagd om natte duinvalleien te laten ontstaan. Voor de PAS – en in een verder verleden – is er een kerf gerealiseerd en is ca. 3 hectare naaldbos verwijderd in het Baaknobos, als compensatiemaatregel voor de inplant/aanleg van duinverzwaringen in Petten.

De komende periode wordt het Natura 2000-beheerplan herzien. [REDACTED] voert momenteel de evaluatie uit van de eerste N2000-beheerplan periode. Dit wordt in samenspraak met omgeving en belanghebbenden gedaan. De toekomstige maatregelen worden mede op basis van de uitkomsten van de evaluatie bepaald in het te vernieuwen beheerplan. We houden daarvoor indicatief rekening met de volgende maatregelen:

Plaggen, omvormen naaldbos of andere maatregelen die uit de evaluatie blijken: aanleg kerf en stuifkuilen, begrazingsonderzoek en drukbegrazing.

Polder Zeevang

Voor het Natura 2000-gebied '**Polder Zeevang**' zijn geen maatregelen nodig vanwege stikstof. Het betreft een vogelrichtlijngebied en is aangewezen voor de bescherming van diverse vogelsoorten die niet afhankelijk zijn van stikstofgevoelige habitattypen.

Conclusie stikstofgerichte maatregelen per gebied:

Alle genoemde maatregelen zijn bewezen methoden om de natuur te herstellen en zijn grotendeels uitgevoerd. Evaluaties van beheerplannen geven over het algemeen aan dat de beheermaatregelen een positief effect hebben. Ook is voorzien in toekomstige maatregelen en wordt in een jaarlijkse

cyclus gerapporteerd over de voortgang. Duidelijk is dat deze maatregelen en de stand van de natuur in de gebieden op zichzelf nog niet voldoende zijn om verslechtering van aangewezen natuurwaarden te voorkomen. Daarom is het noodzakelijk dat stikstofdepositiereductie op de betrokken duingebieden plaatsvindt en emissies vanuit Tata Steel om die reden worden beperkt. In onderdeel 6 en 7 van dit besluit wordt beschreven op welke wijze hierin wordt voorzien.

6. Geen gedeeltelijke intrekking vanwege onvolledige of onjuiste gegevens (artikel 5.4, eerste lid, onder b Wnb)

Standpunt MOB over art. 5.4 eerste lid sub b Wnb: Er zou te weinig productie van staal vergund zijn voor de toegestane emissie van NH₃; de vergunde hoeveelheid staal moet omlaag. De MOB verzoekt om aan Tata Steel de verplichting op te leggen om de productie te staken wanneer de vracht van NOx in een bepaald jaar meer dan 6.803 ton bedraagt, of wanneer er in een bepaald jaar 7,5 miljoen ton staal is geproduceerd.

Uit de gegevens van de Elektronische milieujaarverslagen (hierna E-MJV) van Tata Steel van 2014 tot en met 2020 en uit de emissieregistratie van RIVM 2019 (zie tabel in bijlage 1) blijkt dat de emissies NOx van Tata Steel consequent lager zijn dan de maximale emissies per jaar in de natuurvergunning. Dit hangt deels samen met het feit dat Tata Steel niet ieder jaar de volledige productiecapaciteit benut.

Ten overvloede merken wij nog het volgende op ten aanzien van de door MOB aangeleverde onderbouwing van haar verzoek op dit punt. Om te bepalen wat de maximale emissies per jaar zouden bedragen bij een maximale productiecapaciteit, heeft de MOB een extrapolatiemethode gehanteerd. Daarbij gaat de MOB voorbij aan het feit dat in het E-MJV enkel stationaire bronnen worden gerapporteerd. De waarden dienen dus niet vergeleken te worden met het emissieplafond van 8.157.638 kg NOx/jaar, maar aan het plafond dat is opgenomen in de natuurvergunning 2016 voor stationaire bronnen (7,40 ton NOx/jaar). Met name het jaar 2019 (zie de tabel in bijlage 1 van dit besluit) laat dan indicatief zien dat de werkelijke emissie van NOx (6,03 ton NOx/jaar) goed overeenkomt met de waarde uit onderstaande tabel 3 uit de natuurvergunning van 2016.

Emissieplafond (kg/jaar) van:		
Omschrijving bron	Stikstofoxiden (NOx)	Ammoniak (NH ₃)
Mobiele bronnen	743.882	243
CV-ketels	13.756	0
Stationaire bronnen	7.400.000	28.270
Totaal	8.157.638	28.513

Daarbij dient ook opgemerkt te worden dat de emissies van NOx en ook van NH₃ niet lineair toenemen met een toenemende productie van staal. Emissies van NOx hangen van verschillende factoren af. De totale NOx emissie van Tata Steel is een optelsom van ca. 90 individuele NOx bronnen. De emissie van elke deelbron is afhankelijk van veel verschillende omstandigheden zoals onder andere van de aard, samenstelling en de hoeveelheid grondstof (erts, kolen), de hoeveelheid en samenstelling van het gebruikte gas (hoogovengas, oxygas, kooksovgas, aardgas) maar ook bijvoorbeeld van de verbrandingstemperatuur. Er kan daarom niet zonder meer extrapolatie worden toegepast om de NOx-, maar ook overige -emissies bij een productie van 8 miljoen ton te bepalen. Dit heeft te maken met de configuratie van de hele keten (van grondstoffen tot een rol staal). NOx-emissies ontstaan bij verbrandingsprocessen en niet elk proces van Tata Steel is een verbrandingsproces. Daarnaast kunnen de emissies van een specifiek productieproces een veel grotere (of juist veel kleinere) bijdrage hebben aan bepaalde emissies van het totaal dan het andere productieproces.

7. Passende maatregelen

7.1. Stationaire bronnen

Uit ons ontwerpbesluit m.b.t. de afwijzing van het verzoek om aanscherping dan wel actualisatie van de Omgevingsvergunning milieu voor Tata Steel blijkt dat Tata Steel voldoet aan de vanuit de wetgeving gestelde normen voor NOx, NH₃ en SO₂ voor de stationaire bronnen. Uit de E-MJV's van de afgelopen jaren blijkt dat de werkelijke emissies van de hiervoor genoemde stoffen per onderdeel niet veel lager zijn dan de natuurvergunde jaarvrachten (zie tabel in bijlage 1). Alleen voor de kooksfabrieken is door ons op 10 mei 2022 een besluit afgegeven voor wijziging van de milieuvergunning voor Tata Steel inzake 'Ambtshalve wijziging in het kader van de BREF I&S, BBT conclusie 49 bij de kooksfabrieken'. De emissienorm voor NOx is daarbij vastgesteld op maximaal

900 tot 1100 mg/Nm³ voor de verschillende onderdelen van de kooksfabriek 1 en op 400 mg/Nm³ voor kooksfabriek 2. Omdat de emissienorm voor NOx voor beide kooksfabrieken bij de berekening van de emissies in de natuurvergunning van 2016 nog 1700 mg/Nm³ bedroeg, levert dit een reductie op van in totaal 485.295 kg NOx (zie tabel in bijlage 5), waardoor de maximale emissie van NOx vanuit stationaire bronnen bij Tata Steel uitkomt op 6.914.705 kg/jr.

Hierin vinden wij een aanknopingspunt om de in 2016 vergunde jaarvrachten voor NOx vanuit stationaire bronnen te verlagen en aan te laten sluiten bij de toestemming in het milieuspoor. Dit is verwerkt in een wijziging van tabel 3 in voorschrift 1 uit de natuurvergunning van 2016, die aan het eind van dit besluit is uitgewerkt.

Er zijn daarnaast ontwikkelingen gaande bij Tata Steel die binnen enkele jaren zullen leiden tot een nog verdergaande reductie van de emissie van NOx vanuit de stationaire bronnen:

1. Vervanging Wandeloven bij de Warmbandwalserij;
2. DeNOx-installatie bij de Pelletfabriek;
3. DeNOx-installatie bij de Kooksfabrieken

Ad 1: Tata Steel is voornemens een wandeloven bij de Warmbandwalserij te vervangen, wat leidt tot een reductie van de NOx-emissie van ca. 128 ton NOx. Voor deze nieuwe oven is al een omgevingsvergunning bouw en milieu afgegeven, inclusief natuurtoestemming. De Afdeling heeft op 21 september 2022 het hoger beroep van Tata Steel tegen het vernietigen van de omgevingsvergunning door de Rechtbank Haarlem gegrond verklaard (ECLI:NL:RVS:2022:2746). De omgevingsvergunning voor de wandeloven is onherroepelijk geworden. Er wordt een nieuw voorschrift 7 aan de natuurvergunning toegevoegd dat de jaarvracht NOx voor stationaire bronnen bij Tata Steel wordt verlaagd met 128 ton NOx zodra de nieuwe wandeloven bij de Warmbandwalserij in gebruik wordt genomen.

Ad 2: In 2025 wordt een DeNOx-installatie geplaatst bij de Pelletfabriek, die zal leiden tot een reductie van de NOx-emissie van circa 80%. De vergunningenprocedure voor de Omgevingsvergunning moet nog worden doorlopen. Dat de plaatsing van de DeNOx-installatie tot een forse emissiereductie zal leiden staat vast. De precieze omvang daarvan is echter nog niet duidelijk, die omvang wordt bepaald door de in de Omgevingsvergunning voor de DeNOx-installatie gestelde emissie-eisen voor NOx.

Tata Steel heeft aangegeven dat de plannen voor de productie van groen staal in 2025/2026 concreet zullen zijn, met maatregelen die voor een nog veel grotere daling van de emissie van NOx vanuit de inrichting zullen zorgen, waaronder sluiting van de kooksfabrieken. Wij zullen erop toezien dat Tata Steel in 2025/2026 daadwerkelijk concrete plannen presenteert voor de omschakeling naar groen staal die kunnen worden opgenomen in de in 2026 te actualiseren natuurvergunning. De plaatsing van de DeNOx-installatie en de overige ontwikkelingen richting productie van groen staal in 2025/2026 moeten worden beoordeeld op basis van voorschrift 3 van de natuurvergunning van 22 augustus 2016 en worden verwerkt in een nieuwe geactualiseerde natuurvergunning voor Tata Steel, die in 2026 afgegeven dient te worden.

Ad 3: Ook bij de Kooksfabriek 1 behoort een DeNOx-installatie wellicht tot de mogelijkheden. Wij hebben hiervoor in het besluit Omgevingsvergunning milieu van 16 november 2021 (zaaknummer ODNZKG: 60649, documentnummer: 5840716) een onderzoeksverplichting opgelegd aan Tata Steel. Het onderzoek moet per 1 januari 2023 gereed zijn. Als dit onderzoek leidt tot maatregelen die de emissie van NOx vanuit de Kooksfabriek 1 beperken, dan zal dat uiterlijk bij de actualisatie van de natuurvergunning in 2026 worden verwerkt in de vergunde jaarvracht van NOx voor Tata Steel.

De door Tata Steel voorgenomen maatregel bij de Warmbandwalserij is een passende maatregel zoals bedoeld in artikel 6 lid 2 van de Habitatrichtlijn. Uit een door ons uitgevoerde verschilberekening met de nieuwste versie van AERIUS Calculator blijkt dat de voorgenomen maatregelen bij de Warmbandwalserij en bij de Pelletfabriek leiden tot een reductie van de stikstofdepositie van circa 50 mol N/ha/jr op het Noordhollands Duinreservaat (zie bijlage 2).

7.2. CV-ketels

Uit de door Tata Steel aangeleverde gegevens m.b.t. de vele CV-ketels die binnen de inrichting gebruikt worden om de gebouwen te verwarmen, is gebleken dat de ketels zijn verouderd en een relatief hoge emissie van NOx hebben. Tata Steel heeft op dit moment geen concrete plannen om de ketels op korte termijn te vervangen. De vervanging van ketels door moderne apparatuur zal een stevige reductie van NOx opleveren, omdat de emissiefactor voor NOx bij oude ketels veel

hoger is dan bij nieuwe, efficiënte ketels. Bij warmtepompen is er zelfs geen enkele emissie van NOx. Om die reden leggen wij Tata Steel de verplichting op om binnen een jaar na inwerkingtreden van dit besluit te komen met een plan voor de vervanging van alle CV-ketels binnen een termijn van 5 jaar door nieuwe, zuinige exemplaren, of door warmtepompen. Tata Steel stelt dat een deel van de CV-ketels vervangen worden door nieuwe, zuinige exemplaren bij de omschakeling naar groen-staal. Omdat niet duidelijk is wanneer deze omschakeling plaats gaat vinden, er ook op andere plekken nog verouderde CV-ketels aanwezig zijn en emissiereductie van wezenlijk belang is, achten wij het noodzakelijk om hierover een voorschrift op te nemen waarmee Tata Steel wordt verplicht inzichtelijk te maken op welke wijze de CV-ketels binnen 5 jaar vervangen zullen worden (nieuw voorschrift 16).

7.3. Mobiele bronnen

De mobiele bronnen binnen de inrichting van Tata Steel bestaan uit locomotieven, zeeschepen, binnenvaartschepen, mobiele werktuigen, personen- en vrachtverkeer (binnen het terrein van de inrichting en daarbuiten). Volgens de natuurvergunning uit 2016 bedraagt de vergunde hoeveelheid NOx uit mobiele bronnen in totaal 743,9 ton per jaar. Het is erg lastig om een goed beeld te krijgen van de werkelijke emissies van NOx vanuit mobiele bronnen bij Tata Steel, mede omdat er veel contractors actief zijn op het terrein van Tata Steel. In de E-MJV's worden namelijk alleen gegevens met betrekking tot stationaire bronnen bijgehouden en dus niet van mobiele bronnen. Tijdens een overleg met Tata Steel zijn deelgegevens gepresenteerd over een aantal mobiele bronnen, maar daaruit bleek dat alleen voor de locomotieven gegevens bekend waren, op basis waarvan berekeningen gemaakt konden worden van de werkelijke emissies per jaar. In verband hiermee worden twee extra voorschriften (nieuwe voorschriften 17 en 18) toegevoegd aan de natuurvergunning van 2016 waarin de monitoring van de emissies vanuit mobiele bronnen bij Tata Steel wordt geregeld. Wanneer de monitoringsgegevens daartoe aanleiding geven dient Tata Steel maatregelen te treffen, waardoor de emissies vanuit mobiele bronnen wel binnen de vergunde jaarvrachten voor NOx en NH₃ blijven.

Locomotieven

In de memo 'NOx reductie mobiele bronnen bij Tata Steel' uit 2017, die voortvloeit uit voorschrift 4 van de natuurvergunning voor Tata Steel uit 2016, zijn emissies berekend voor 17 diesellocomotieven. Uit de presentatie van Tata Steel is gebleken dat er nu 4 nieuwe locomotieven worden ingezet van stageklasse IV, met een veel lagere emissie van NOx; daarnaast wordt bij alle locomotieven GTL toegepast, wat een emissiereductie van 10% betekent. Het kengetal voor de nieuwe locomotieven bedraagt 0,11 gram NOx/MJ, tegenover 3,47 voor de oude locomotieven. Voor de overige 13 oude locomotieven heeft Tata Steel geen directe plannen om die te vervangen door nieuwe exemplaren van stageklasse IV, met een veel lagere emissie van NOx. In de memo uit 2017 staat dat in 2022 alle locomotieven vervangen zouden zijn, maar op dit moment zijn slechts 4 locomotieven vervangen. Wij schrijven Tata Steel nu in een nieuw voorschrift bij de natuurvergunning voor om binnen een jaar een plan voor te leggen voor de vervanging binnen 5 jaar van alle locomotieven door nieuwe of omgebouwde exemplaren van minimaal stageklasse IV, met een veel lagere emissie van NOx (nieuw voorschrift 15). Uit een door ons uitgevoerde AERIUS-berekening blijkt dat deze maatregel uiteindelijk een reductie van ca. 260 ton NOx/jr oplevert, wat een verlaging van de stikstofdepositie betekent van circa 53 mol N/ha/jr op het Natura 2000-gebied 'Noordhollands Duinreservaat' (zie bijlage 3).

Binnenvaartschepen

De belangrijkste mogelijkheid om de emissies van de binnenvaartschepen te beperken is het aanleggen van een walstroomvoorziening. Op dit moment is één van de zes binnenhavens binnen de inrichting van Tata Steel voorzien van een walstroomvoorziening. Tata Steel heeft geen plannen om de overige havens te voorzien van een walstroomvoorziening. Wij vragen aan Tata Steel nu om binnen een jaar een plan voor te leggen, waarbij binnen 5 jaar alle havens voor binnenvaartschepen zijn voorzien van een walstroomvoorziening (nieuw voorschrift 12).

Zeeschepen

Maatregelen die de emissies vanuit zeeschepen kunnen verlagen, kunnen eigenlijk alleen internationaal worden genomen. Dit geldt voor zowel de NOx reducerende technieken als de keuze van de brandstof. Op nationaal niveau zijn er verschillende alternatieve brandstoffen beschikbaar zoals LNG (Liquid Natural Gas) en GTL. Deze brandstoffen zorgen vooral voor een reductie van roet maar ook NOx emissies. Op 1 januari 2021 is in de Noordzee en Baltische Zee een emissiecontrolegebied voor stikstofoxiden (NOx) in werking getreden. Dit zogenaamde NECA-gebied (Nitrogen Emission Control Area) is onderdeel van het Internationaal Verdrag ter

voorkoming van verontreiniging door schepen (MARPOL), een verdrag van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO). Voorschrift 13 van de MARPOL Bijlage VI bepaalt de limieten van de NOx-uitstoot voor scheepsdieselmotoren, als hoeveelheid NOx per eenheid van motorvermogen (uitgedrukt in g NOx per kWh). Uit een studie blijkt dat met de instelling als NECA-gebied de NOx emissie met 66% kan worden gereduceerd. Wij vragen Tata Steel in een extra voorschrift bij de natuurvergunning om, nu de NECA op 1 januari 2021 van kracht is geworden in de Noordzee, van zeeschepen die gebouwd zijn na 1 januari 2021¹³ te eisen dat ze aan de emissie-eisen vanuit de NECA voldoen (nieuw voorschrift 14).

Ook bij zeeschepen zou walstroomvoorziening een goede mogelijkheid zijn om de emissies van NOx te beperken. Uit door Tata Steel aangeleverde informatie blijkt echter dat het toepassen van een walstroomvoorziening bij zeeschepen zeer complex is, omdat de zeeschepen afkomstig zijn uit alle delen van de wereld, waarbij vaak andere configuraties voor de stroomaansluiting worden gebruikt. Op korte termijn is de aanleg en gebruik van een walstroomvoorziening voor de zeeschepen bij Tata Steel dan ook niet mogelijk. In andere havens, zoals Rotterdam en Antwerpen lopen wel onderzoeken naar de walstroomvoorziening bij zeeschepen. De planning is daar om uiterlijk in 2030 een walstroomvoorziening voor zeeschepen in gebruik te nemen. Dit zou ook bij Tata Steel mogelijk moeten zijn. Daarnaast is Tata Steel bezig met het ontwikkelen van zeeschepen die waterstof zijn aangedreven. Wij leggen daarom de verplichting op aan Tata Steel om binnen een jaar de resultaten van een haalbaarheidsonderzoek te presenteren, waaruit blijkt hoeveel zeeschepen in 2030 bij Tata Steel gebruik kunnen maken van een walstroomvoorziening en hoeveel zeeschepen en binnenvaartschepen in 2030 zijn overgeschakeld op waterstof als brandstof (zie nieuw voorschrift 13).

Mobiele werktuigen

Op het terrein van Tata Steel in Velsen-Noord worden zeer veel mobiele werktuigen gebruikt, die zijn onder te verdelen in eigen werktuigen, werktuigen van contractors en bluslocomotieven (6) bij de kookfabrieken. In de natuurvergunning uit 2016 is de emissie van NOx voor mobiele werktuigen ingeschat op maximaal 412.646 kg/jr. Uit het rapport 'NOx reductie mobiele bronnen bij Tata Steel IJmuiden' uit juli 2017 blijkt dat in 2017 een reductie van de emissie van NOx is gerealiseerd bij de mobiele werktuigen van Tata Steel zelf van 44,6 ton NOx/jr door lager brandstofverbruik en een lagere emissiefactor voor NOx bij de vervanging van werktuigen door modernere exemplaren. Bij de mobiele werktuigen die door contractors worden ingezet op het terrein Van Tata Steel is in 2017 een reductie van de emissie van NOx gerealiseerd van 80,5 ton NOx/jr, door lager brandstofverbruik en een lagere emissiefactor van NOx bij vervanging van werktuigen door modernere exemplaren. Daarnaast is een diesel aangedreven knijplijn voor de schrotcatering vervangen door een elektrisch exemplaar. Tot slot is één van de zes bluslocomotieven vervangen door een elektrisch exemplaar, wat een besparing heeft opgeleverd van 4,2 ton NOx. Besparingen op de emissies uit latere jaren zijn niet bekend bij Tata Steel. In totaal is er in 2017 129.300 kg NOx/jr bespaard, waardoor de totale vergunde emissie van NOx vanuit mobiele werktuigen bij Tata Steel momenteel uitkomt op maximaal 283.346 kg/jr. De maximale jaarvracht NOx vanuit mobiele bronnen uit de natuurvergunning van 2016 wordt hierop aangepast (gewijzigd voorschrift 1).

Sinds 2017/2018 zijn de ontwikkelingen met betrekking tot het ontwikkelen van mobiele werktuigen met lagere emissies van NOx niet stil blijven staan. Tata Steel hanteert zelf het uitgangspunt dat werktuigen één keer per 6 jaar worden vervangen. Wij voegen een voorschrift toe aan de natuurvergunning uit 2016 dat de motoren van mobiele werktuigen bij vervanging verplicht van minimaal stageklasse V moeten zijn, of elektrisch of waterstof aangedreven (nieuw voorschrift 8). Dit voorschrift geldt ook als contractors een nieuw contract voor mobiele werktuigen wordt aangeboden (nieuw voorschrift 9). De verwachting is dat hierdoor binnen enkele jaren de emissie van NOx vanuit mobiele werktuigen gehalveerd kan worden en daardoor op ca. 150.000 kg zal uitkomen.

Verkeer binnen en buiten de inrichting

Op het terrein van Tata Steel in Velsen-Noord vindt veel verkeer plaats van zowel personenwagens als van vrachtverkeer. In de natuurvergunning uit 2016 is de emissie van NOx door verkeer binnen en buiten de inrichting van Tata Steel ingeschat op 36.402 kg/jr. Door vervanging van de helft van het wagenpark, de inzet van zuinigere voertuigen en de inzet van elektrische wagens is in 2017 een besparing bereikt op de emissie van NOx van 12.314 kg/jr, waardoor de totale emissie van NOx vanuit verkeer binnen en buiten de inrichting van Tata Steel uitkomt op maximaal 24.088

¹³ Voorschrift 13.5.1.2.2 van het Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen (MARPOL)

kg/jr. De maximale jaarvracht NOx vanuit mobiele bronnen uit de natuurvergunning van 2016 wordt hierop aangepast (gewijzigd voorschrift 1).

Sinds 2017 zijn de ontwikkelingen met betrekking tot het ontwikkelen van schonere personenwagens en vrachtwagens niet stil blijven staan. Wij voegen een voorschrift toe aan de natuurvergunning uit 2016 dat personenwagens en vrachtwagens bij vervanging verplicht van [REDACTED] moeten zijn, of elektrisch of waterstof aangedreven (nieuw voorschrift 10). Dit voorschrift geldt ook als contractors een nieuw contract voor vrachtverkeer wordt aangeboden (nieuw voorschrift 11). De verwachting is dat hierdoor binnen enkele jaren de emissies van NOx vanuit verkeer binnen de inrichting gehalveerd kan worden en daardoor op ruim 14.000 kg zal uitkomen.

7.4. Verplichting tot monitoring en jaarrapportage

In de natuurvergunning voor Tata Steel uit 2016 staat geen voorschrift over de monitoring van de emissies van NOx en NH₃ vanuit stationaire bronnen en over de verplichting tot het aanleveren van een jaarrapportage over deze emissies. Dat was toen nog niet gebruikelijk. Inmiddels wordt aan vergunningen op grond van de Wnb met een emissie van NOx en/of NH₃ wel een verplichting opgelegd voor het monitoren van de emissies van NOx en NH₃ en over de verplichting tot het aanleveren of in elk geval beschikbaar hebben van een jaarrapportage met betrekking tot deze emissies, waaruit moet blijken of het bedrijf in dat jaar binnen het maximaal vergunde jaarplafond voor de emissie van NOx en/of NH₃ blijft. Omdat het van groot belang is voor de handhaving van de natuurvergunning om te kunnen beschikken over een goede jaarrapportage van de emissies van NOx en NH₃, wordt deze verplichting toegevoegd aan de natuurvergunning uit 2016 (nieuwe voorschriften 19, 20 en 21). Zoals hiervoor is aangegeven bij de mobiele bronnen zijn ook voor de mobiele bronnen twee voorschriften toegevoegd (17 en 18), waarin de registratie van mobiele werktuigen en van licht en zwaar verkeer binnen de inrichting van Tata Steel wordt geregeld.

D. Ingediende Zienswijzen

Gedurende de periode van terinzagelegging van 14 juli 2022 tot en met 25 augustus 2022 konden belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Er zijn door zeven partijen zienswijzen ingediend. In de als bijlage 8 toegevoegde Nota Reacties op zienswijzen worden de zienswijzen samengevat en wordt per zienswijzeonderdeel een reactie gegeven.

E. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

De volgende inhoudelijke wijzigingen zijn aangebracht ten opzichte van het ontwerpbesluit:

A. Mitigerende maatregelen geschrapt

Paragraaf 7.5 en de voorschriften 22, 23 en 24 uit het ontwerpbesluit, die betrekking hebben op mogelijke extra (beheer)maatregelen die Tata Steel in overleg met ons zou moeten inventariseren in de nabijgelegen stikstofgevoelige N2000-gebieden en uitwerken in een plan van aanpak, worden geschrapt. Door alle partijen is om verschillende redenen negatief gereageerd op ons voornemen om Tata Steel te verplichten tot een inventarisatie van de mogelijkheden tot het treffen van extra (beheer)maatregelen om effecten van stikstofdepositie te beperken. De maatregelen die uit de inventarisatie zouden moeten blijken, waren bedoeld als extra maatregelen die aanvullend op het bestaande maatregelenpakket konden worden uitgevoerd. Het betreft dus geen mitigerende maatregelen die als voorwaarde voor het behouden van de vergunning kunnen gelden. Een toelichting op en communicatie over dit voornemen hadden mogelijk tot een andere reactie kunnen leiden. Alle zeven indieners van zienswijzen hebben echter negatief gereageerd op de voorschriften die hierover in het ontwerpbesluit waren opgenomen. Vanwege het gebrek aan draagvlak voor bepaalde maatregelen en de tijdsdruk op de besluitvorming is het op dit moment beter om het voorschrift niet in het definitieve besluit op te nemen. De inventarisatie en als resultaat daarvan de eventuele mitigerende maatregelen zijn niet noodzakelijk voor het besluit op het intrekkingsverzoek. Het betrof extra, aanvullende maatregelen voor de natuur.

Wij zullen de komende periode wel verder de mogelijkheden onderzoeken om Tata Steel in overleg met de natuurbeheerders waar mogelijk aanvullende natuurmaatregelen te laten nemen in Natura 2000-gebieden in de buurt van Tata Steel. Dat zal echter geen onderdeel uitmaken van dit besluit.

B. Aanpassingen tekst stationaire bronnen Tata Steel (paragraaf 7.1)

De tekst met betrekking tot de stationaire bronnen bij Tata Steel in paragraaf 7.1 van het ontwerpbesluit wordt als reactie op de ingediende zienswijzen op drie punten aangepast:

1. De Afdeling heeft op 21 september 2022 het beroep van Tata Steel tegen de vernietiging van de omgevingsvergunning bouwen en milieu voor de nieuwe wandeloven bij de warmbandwalserij van Tata Steel gegrond verklaard. Hierdoor is de omgevingsvergunning nu definitief en onherroepelijk. De tekst op pagina 13 en in voorschrift 7 van het besluit is hierop aangepast.

2. De omschakeling naar de productie van groen staal bij Tata Steel wordt meer expliciet gekoppeld aan de actualisatie van de natuurvergunning van Tata Steel in 2025/2026. Daarnaast wordt de sluiting van de kooksfabrieken hier nu bij vermeld. In verschillende zienswijzen werd aangegeven dat er te weinig zou worden gedaan om de emissies vanuit stationaire bronnen bij Tata Steel omlaag te brengen. Op korte termijn zijn de mogelijkheden beperkt om de emissies vanuit stationaire bronnen omlaag te brengen, maar op de iets langere termijn zijn er wel mogelijkheden. In het definitieve besluit hebben we de tekst op dit punt aangescherpt, zodat de mogelijkheden om de emissies vanuit stationaire bronnen bij Tata Steel omlaag te brengen, beter in beeld gebracht worden.

3. Vanuit diverse zienswijzen werd aangedrongen op maatregelen om de emissies vanuit de kooksfabrieken omlaag te brengen. In eerste instantie leken hier weinig mogelijkheden voor te zijn. In een besluit van 16 november 2021 hebben wij echter een onderzoeksverplichting opgelegd aan Tata Steel om uiterlijk 1 januari 2023 een rapport te presenteren over de mogelijkheden om de emissies van NOx vanuit Kooksfabriek 1 te reduceren, bijvoorbeeld door een DeNOx-installatie. Wij hebben dit toegevoegd aan de tekst van paragraaf 7.1, waarbij is gesteld dat als het onderzoek leidt tot beperking van de emissies vanuit Kooksfabriek 1, dit zal worden verwerkt in de vergunde jaarvrachten van Tata Steel, uiterlijk bij de actualisatie van de natuurvergunning in 2025/2026.

C. Aanpassingen tekst en voorschriften mobiele bronnen Tata Steel

Vanuit Tata Steel zijn zienswijzen ingediend die leiden tot de aanpassing van een aantal voorschriften voor mobiele bronnen, omdat de voorschriften in de praktijk niet, of zeer lastig na te leven zouden zijn. Wij hebben besloten om de voorschriften 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17 en 18 aan te passen. De overige voorschriften voor mobiele bronnen blijven ongewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit. De voorschriften blijven inhoudelijk gelijk, maar onderdelen, waaraan Tata Steel zich in de praktijk niet aan kon houden, zijn gewijzigd zodat naleving van de vergunning en voorschriften mogelijk is. Ook de tekst van paragraaf 7.3 is naar aanleiding van de aanpassingen van de voorschriften op enkele plaatsen gewijzigd.

Voorschrift 18 over de registratie van de verkeersbewegingen op het terrein van Tata Steel zou bij de uitvoering kunnen leiden tot strijdigheid met de privacy wetgeving. Hiervoor is de oplossing gevonden dat alleen geregistreerd hoeft te worden hoeveel wagens, onderverdeeld naar licht, middelzwaar en zwaar, het terrein van Tata Steel in Velsen Noord op- en afdaan. Vervolgens kan aan de hand van kentallen worden berekend hoe hoog de emissie vanuit verkeersbewegingen is.

D. Redactionele wijzigingen

Vooraf in de onderdelen C1 t/m C6 van dit besluit zijn een aantal redactionele wijzigingen aangebracht, die de tekst begrijpelijker maken en die wat meer structuur geven. Deze wijzigingen hebben niet geleid tot inhoudelijke veranderingen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

F. Besluit

Wij wijzen uw verzoek deels toe en wijzigen de vergunning van 22 augustus 2016.

Wijziging natuurvergunning Tata Steel 2016

Voorschriften Stationaire bronnen

Voorschrift 1 uit de Natuurvergunning Tata Steel met kenmerk 194307, d.d. 22 augustus 2016, luidt als volgt:

1. De maximale productiecapaciteit betreft 8 miljoen ton staal per jaar zoals omschreven in de Natuurtoets van 12 juni 2015 en de bijlagen waarbij de belangrijkste emissies verkort zijn weergegeven in onderstaande tabel 3.

Tabel 3 Emissieplafonds NOx en NH3

Emissieplafond (kg/jaar) van:		
Omschrijving bron	Stikstofoxiden (NOx)	Ammoniak (NH ₃)
Mobiele bronnen	743.882 ¹⁴	243
CV-ketels	13.756	0
Stationaire bronnen	7.400.000	28.270
Totaal	8.157.638	28.513

Tabel 3 uit voorschrift 1 wordt als volgt gewijzigd:

Tabel 3 Emissieplafonds NOx en NH3

Emissieplafond (kg/jaar) van:		
Omschrijving bron	Stikstofoxiden (NOx)	Ammoniak (NH ₃)
Mobiele bronnen	602.300 ¹⁵	243
CV-ketels	13.756	0
Stationaire bronnen	6.914.705 ¹⁶	28.270
Totaal	7.530.761	28.513

Nieuw voorschrift stationaire bronnen:

7. De toegestane maximale jaarvracht NO_x voor stationaire bronnen binnen de inrichting van Tata Steel uit tabel 3 in het nieuwe voorschrift 1 in dit besluit wordt verlaagd met 128 ton NO_x, zodra de nieuwe wandeloven bij de Warmbandwalserij permanent in gebruik wordt genomen. Tata Steel dient bij de ODNHN uiterlijk een week voor in gebruikname van de nieuwe wandeloven een melding in te dienen onder vermelding van het zaaknummer.

Nieuwe voorschriften mobiele bronnen:

8. Mobiele werktuigen van Tata Steel moeten bij vervanging verplicht van minimaal stageklasse V zijn, of gelijkwaardig, tenzij deze stageklasse (nog) niet bestaat voor een werktuig.

¹⁴ In 2018 is uit onderzoek van Tata Steel gebleken dat er fouten zaten in de berekening van de jaarvracht NO_x voor Tata Steel vanuit mobiele bronnen; de emissies voor de locomotieven waren veel te laag ingeschat en de emissies vanuit zeeschepen te hoog; in werkelijkheid bedroeg de vergunde jaarvracht NO_x vanuit mobiele bronnen in 2016 865.566 kg/jr.

¹⁵ Emissieplafond nieuwe situatie (602.300 kg NO_x/jr) is emissieplafond oude situatie (743.882 kg NO_x/jr) minus besparingen op mobiele werktuigen (129.268 kg NO_x/jr), minus besparingen op verkeer (12.314 kg NO_x/jr).

¹⁶ Daling ten opzichte van vergunde situatie met 485.295 kg NO_x/jr als gevolg van aanpassingen bij de kookfabrieken

9. Tata Steel is verplicht bij nieuwe (of verlengde) contractering aan contractors op te leggen dat de door hen ingezette mobiele werktuigen van minimaal stageklasse V zijn, of gelijkwaardig, tenzij deze stageklasse (nog) niet bestaat voor een werktuig.

10. Personenwagens die eigendom zijn van Tata Steel, of waar Tata Steel controle op heeft door een leaseconstructie, moeten bij vervanging verplicht van Euroklasse VI zijn, of op waterstof, aardgas of elektrisch aangedreven.

11. Tata Steel is verplicht bij nieuwe (of verlengde) contractering aan contractors op te leggen dat de door hen gebruikte personenwagens en vrachtwagens die op en/of naar het terrein van Tata Steel rijden, vervangen worden door voertuigen van Euroklasse VI of door elektrisch, aardgas of waterstof aangedreven voertuigen, voor zover de contractors rechtmatig controle hebben over de voertuigen door een eigendoms- of leaseconstructie.

12. Tata Steel moet binnen een jaar na het inwerking treden van dit besluit een plan voor te leggen aan de ODNHN waarbij alle zes havens voor binnenvaartschepen op het terrein van Tata Steel worden voorzien van een walstroomvoorziening. Binnen 5 jaar na inwerkingtreding van dit besluit dient het plan te zijn uitgevoerd.

13. Tata Steel dient binnen een jaar na het inwerking treden van dit besluit de resultaten van een haalbaarheidsonderzoek te presenteren, waaruit blijkt hoeveel zeeschepen in 2030 bij Tata Steel gebruik kunnen maken van een walstroomvoorziening, en hoeveel zeeschepen en binnenvaartschepen in 2030 zijn overgeschakeld op waterstof als brandstof.

14. Tata Steel dient van zeeschepen, die aanleggen bij de havens van Tata Steel en die gebouwd zijn op of na 1 januari 2021, te eisen dat ze aan de emissie-eisen vanuit de Nitrogen Emission Control Area (NECA) voldoen, nu de NECA op 1 januari 2021 in werking is getreden voor de Noordzee.

15. Tata Steel dient binnen een jaar na het inwerking treden van dit besluit een plan voor te leggen aan de ODNHN voor de vervanging van alle locomotieven door nieuwe exemplaren van minimaal stageklasse IV, of door ombouw van al gebruikte locomotieven naar minimaal stageklasse IV. Binnen 5 jaar na inwerkingtreding van dit besluit dient het plan te zijn uitgevoerd.

Nieuw voorschrift CV-ketels

16. Tata Steel dient binnen een jaar na het inwerking treden van dit besluit een plan voor te leggen aan de ODNHN voor de vervanging van alle CV-ketels in de gehele inrichting door nieuwe, emissiearme exemplaren, of door warmtepompen. Binnen 5 jaar na inwerkingtreding van dit besluit dient het plan te zijn uitgevoerd.

Nieuwe voorschriften monitoring en jaarrapportage

17. Er dient een registratie bijgehouden te worden van de aanwezige mobiele werktuigen (soort werktuig, stageklasse en aantallen) binnen de inrichting van Tata Steel; deze registratie dient ook een planning aan te geven van het moment van vervanging van het werktuig, voor zover deze werktuigen eigendom zijn van Tata Steel. Deze registratie dient te allen tijde overlegd te kunnen worden aan de met het toezicht op de Wnb belaste toezichthouder.

18. Er dient een registratie bijgehouden te worden van het aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting van Tata Steel, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen licht personenverkeer, middelzwaar vrachtverkeer (bestelbusjes) en zwaar vrachtverkeer. Deze registratie dient te allen tijde overlegd te kunnen worden aan de met het toezicht op de Wnb belaste toezichthouder.

19. Binnen de inrichting van Tata Steel dient een doelmatige emissie-registratie aanwezig te zijn van NO_x- en NH₃-emissies vanuit stationaire bronnen, welke op verzoek aan daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar kan worden getoond.

20. Van de emissies van NO_x en NH₃ vanuit stationaire bronnen binnen de inrichting van Tata Steel dient uiterlijk 1 april van het daaropvolgende jaar een jaarrapportage te worden toegestuurd aan de ODNHN onder vermelding van het zaaknummer.

21. Indien de vergunde jaarvracht voor NO_x of NH₃ overschreden dreigt te worden, dient Tata Steel hier direct melding van te doen bij de ODNHN; hierbij dient men aan te geven welke maatregelen worden getroffen om de overschrijding van de vergunde jaarvracht te voorkomen.

F. Kennisgeving

Van dit besluit zal conform artikel 3:44 Awb door ons kennis worden gegeven middels publicatie op www.officiële bekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via postbus@odnbn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na de datum waarop dit besluit ter inzage is gelegd, een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR Haarlem.

Het beroepschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welke beschikking het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt het beroepschrift ook digitaal indienen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl.

Het indienen van een beroepschrift schorst de werking van het besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u tijdens de beroepsprocedure de voorzieningenrechter van de rechtbank vragen een voorlopige voorziening te treffen. Voor de behandeling van dit verzoek en het beroep wordt griffierecht geheven.

Bijlage 1. Tabel met overzicht natuurvergunde emissies en werkelijke emissies van NOx per onderdeel per jaar bij Tata Steel

Bijlage 2. AERIUS-verschilberekening stationaire bronnen Tata Steel, kenmerk Rv2EUqCPiFmb, d.d. 11 mei 2022

Bijlage 3. AERIUS-verschilberekening locomotieven, kenmerk Rwt4y9Z7ztKx, d.d. 23 mei 2022

Bijlage 4. Tabel met onderliggende cijfers voor Aeries-berekening locomotieven Tata Steel

Bijlage 5. AERIUS-verschilberekening BREF Kooksfabrieken, kenmerk Ru8zBaRwnwkR, 30 mei 2022

Bijlage 6. Tabel met overzicht wijzigingen in emissies van NOx ten opzichte van de natuurvergunning 2016 vanuit de twee kooksfabrieken van Tata Steel

Bijlage 7. Toelichting stikstofaanpak Provincie Noord-Holland

Bijlage 8. Nota reacties op ingediende zienswijzen

